Zeitschrift: Hochparterre : Zeitschrift für Architektur und Design
Herausgeber: Hochparterre
Band: 28 (2015)
Heft: [12]: Warschau Mitte = Warszawa ródmiecie

Artikel: Von Warschau lernen = Uczy si od Warszawy
Autor: Schregenberger, Thomas
DOI: https://doi.org/10.5169/seals-595447

Nutzungsbedingungen
Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Mehr erfahren

Conditions d'utilisation
L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. En savoir plus

Terms of use
The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. Find out more

Download PDF: 07.08.2025

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, https://www.e-periodica.ch

«Wir suchen das Urbane, reden über Urbanität und bauen – immer noch – Siedlungen und die Peripherie, um diese dann durch allerlei Zutaten und nachträgliche Anpassungen doch noch urban erscheinen zu lassen. Weshalb bauen wir keine Städte?» Werner Oechslin

„Szukamy wielkomiejskości, rozmawiamy o niej, a w dalszym ciągu realizujemy osiedla i peryferie, doprawiamy je różnymi składnikami i dopasowujemy, aby w ostatecznym efekcie wyglądały bardziej miejsko. Ale dlaczego nie budujemy miast?" Werner Oechslin

Von Warschau lernen | *Uczyć się od Warszawy*

Studierende der ZHAW erarbeiten ein städtebauliches Projekt für Warschau, sie lernen von dessen Wiederaufbau der Nachkriegszeit. | *Studenci ZHAW w Winterthurze opracowują projekt urbanistyczny dla Warszawy, ucząc się na przykładzie jej powojennej odbudowy.*

Text | *Tekst:*
Thomas Schregenberger
Fotos | *Zdjęcia:*
Werner Huber

Das Projekt ‹Warschau Mitte› gehört zu einer Serie städtebaulicher Arbeiten, die in den letzten Jahren am Studiengang Architektur der Zürcher Hochschule für Angewandte Wissenschaften (ZHAW) in Winterthur entstanden sind. In diesem Rahmen wurden Projekte für London, Barcelona, Chioggia und Palermo, aber auch für die ‹Glattalstadt› im Nordosten Zürichs, für Winterthur und für Berlin bearbeitet. Die von den Studierenden gemeinsam erarbeiteten baulichen Vorschläge bestehen jeweils aus einer Vielzahl von Teilprojekten. Alle diese Arbeiten beschäftigen sich mit dem urbanen Raum.

Die Motivation für diese städtebaulichen Projekte ist die Kritik an der Zersiedlung weiter Teile der Schweiz und Europas und die damit verbundene Forderung nach einer höheren Bebauungsdichte. Den Städtebau verstehen →

Projekt „Warszawa Śródmieście" należy do serii prac urbanistycznych, które w ostatnich latach powstały na Wydziale Architektury Zuryskiej Wyższej Szkoły Nauk Stosowanych (ZHAW). W ramach tych zajęć dotychczas przygotowywaliśmy koncepcje dla Londynu, Barcelony, Chioggi i Palermo, a także dla Glattstadt w północnym Zurychu, dla Winterthuru i Berlina. Wszystkie te opracowania składają się z wielu podprojektów, a skupiają głównie na krytyce suburbanizacji. Jednym z możliwych przeciwdziałań tego procesu, jest dążenie do zwiększania gęstości zabudowy. Planowanie miasta rozumiemy jako istotną część sztuki budowlanej i widzimy w tym ważne zadanie dla architektów. Zależy nam, aby sformułować zorientowane na przyszłość pojęcie urbanistyki oraz ciągle rozwijać nowe wyobrażenie o dobrze funkcjonującej przestrzeni miejskiej. →

Der Plac Konstytucji, das Herz des MDM-Quartiers, ist ein eindrücklicher Platzraum der 1950er-Jahre. |
Plac Konstytucji w sercu MDM-u jest imponującą przestrzenią publiczną z lat 50.

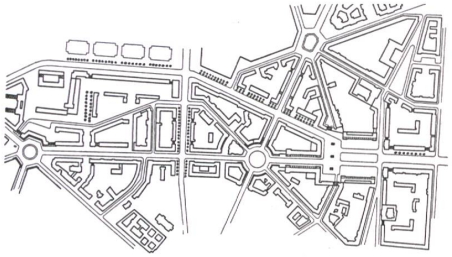

Situationsplan des Marszałkowska-Wohnviertels MDM. | *Plan sytuacyjny Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej.*

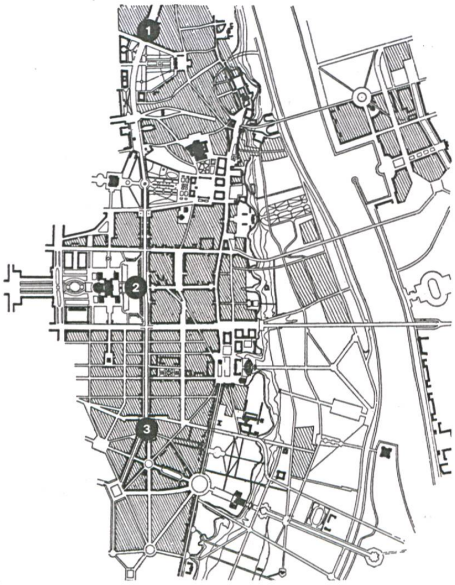

Die städtebauliche Struktur wie sie in den 1950er-Jahren geplant war. Die wichtigste Achse ist die Marszałkowska.
1 Nowa Marszałkowska, **2** Plac Defilad, **3** MDM / Plac Konstytucji | *Zaplanowana w latach 50. struktura miejska Warszawy. Marszałkowska jako najważniejsza z osi.*

Die Fassadengestaltung des MDM reagiert auf die Situation: Das hohe Haus links schliesst den Plac Konstytucji an der Nordseite ab, das anschliessende niedrigere Gebäude liegt an der Ulica Piękna. | *Elewacje MDM-u zaprojektowane są odpowiednio do kontekstu. Wysoki budynek po lewej stronie zamyka plac Konstytucji od strony północnej, natomiast niższy tworzy pierzeję ulicy Pięknej.*

→ wir Dozierende als Teil der Baukunst und sehen es als wichtige Aufgabe der Architekten, zukunftsgerichtete Bilder für eine zeitgemässe Urbanität zu formulieren und neue stadträumliche Vorstellungen zu entwickeln.

Warum Warschau?

Der Zweite Weltkrieg und Stalins Geschenk, der Kulturpalast, haben mitten im Zentrum Warschaus bis heute eine riesige Lücke im Gefüge der Stadt hinterlassen. Diese zu schliessen, haben wir uns zur Aufgabe gemacht. Unser Projekt soll einen Beitrag zur Diskussion um den Kulturpalast und die seit den 1950er-Jahren ungelöste städtebauliche Situation in Warschaus Mitte leisten. Das geschieht vor dem Hintergrund des facettenreichen Wiederaufbaus der Innenstadt in den Jahrzehnten nach dem Krieg, der die jeweils aktuelle Doktrin des Städtebaus widerspiegelt.

In der ersten Phase des Wiederaufbaus, unmittelbar nach dem Krieg, folgte man in Warschau zwar den Prinzipien der Moderne. Doch wie im Westen fand auch in Osteuropa eine Debatte über den zeitgemässen Städtebau statt, und es wurde Kritik an der funktionalistischen Stadt des CIAM (Congrès Internationaux d'Architecture Moderne) und der Charta von Athen laut. Kritisiert wurde die gestalterische Reduktion auf die Funktion, wie sie etwa in den Begriffen ‹form follows function› und ‹funktionale Stadt› zum Ausdruck kommt. CIAM und die Charta von Athen, so wurde argumentiert, proklamierten die (räumliche) Auflösung der Stadt. Mit der Erhebung des Sozialistischen Realismus zur Staatsdoktrin – in Polen 1949 – war die Auseinandersetzung zwischen den ‹Modernisten›

→ ***Dlaczego Warszawa?***

Druga wojna światowa i prezent Stalina – Pałac Kultury i Nauki – pozostawiły w centrum Warszawy olbrzymią lukę, która do dziś nie została zapełniona. Chcieliśmy to zmienić. Projekt ma stanowić wkład do dyskusji dotyczącej Pałacu Kultury i urbanistycznego problemu w centrum Warszawy, który od lat 50. zeszłego stulecia pozostaje nierozwiązany. Problem ten pojawił się w tle odbudowy miasta, która to ilustrowała aktualną doktrynę urbanistyczną.

W pierwszej fazie odbudowy, bezpośrednio po wojnie, wprawdzie trzymano się jeszcze zasad modernizmu, jednak podobnie jak na Zachodzie, tak i w Europie Wschodniej rozpoczęła się już szeroka dyskusja o nowej urbanistyce. Krytyka miasta funkcjonalnego, promowanego przez CIAM i Kartę Ateńską, stawała się coraz głośniejsza. Wraz z wprowadzeniem w Polsce w 1949 roku realizmu socjalistycznego jako doktryny państwowej, polemika modernistów i tradycjonalistów zakończyła się. Zgodnie z główną tezą socrealizmu, architekturę zaczęto zaliczać do dziedzin sztuki, a nie jak to było w modernizmie – do nauk ścisłych.

Cechy realizmu socjalistycznego

„Obraz miasta, jego indywidualny, artystyczny wyraz powinien być nakreślony przez place, ulice i dominujące budynki" nawoływali przedstawiciele realizmu socjalistycznego. Zgodnie z tymi zasadami na przeciwległych krańcach ulicy Marszałkowskiej powstały dwie dzielnice: na południu osiedle MDM, na północy Nowa Marszałkowska (rejon dzisiejszej ul. gen. Władysława Andersa). MDM, budowana prawie równocześnie z monumentalną Aleją Ka-

Die Ausgestaltung der ‹Nowa Marzsałkowska› (heute Ulica gen. Władysława Andersa) folgt den gleichen Prinzipien wie das MDM, doch sind die Bauten einfacher gehalten. | *Koncepcja zabudowy osiedla Nowa Marszałkowska (rejon dzisiejszej ulicy gen. Władysława Andersa) kieruje się tymi samymi zasadami co MDM-u, fasady budynków mają jednak bardziej uproszczony detal.*

Drei monumentale Kandelaber gliedern den Plac Konstytucji. | *Trzy monumentalne kandelabry dzielą przestrzeń placu Konstytucji.*

Die streng gefasste Nowa Marszałkowska verlängert die alte Ulica Marszałkowska Richtung Norden. | *Rygorystycznie wyznaczona Nowa Marszałkowska stanowi przedłużenie arterii w kierunku północnym.*

und den ‹Traditionalisten› in den Ländern des Ostblocks abgeschlossen. Gemäss einer der zentralen Thesen des Sozialistischen Realismus wurde die Architektur nun offiziell als Kunst betrachtet, nicht als Wissenschaft wie von den Verfechtern der Moderne.

Die Qualitäten des Sozialistischen Realismus

«Das Antlitz der Stadt, ihre individuelle künstlerische Gestalt wird von Plätzen, Strassen und beherrschenden Gebäuden bestimmt», postulierten die Vertreter des Sozialistischen Realismus. Gemäss diesen Prinzipien entstanden an den beiden Enden der Ulica Marszałkowska zwei Stadtquartiere: im Süden das Wohnviertel MDM, im Norden ein Quartier beidseits der ‹Nowa Marszałkowska› (heute Ulica Generała Władysława Andersa). Fast gleichzeitig mit der weit monumentaleren Karl-Marx-Allee in Ost-Berlin gebaut, ist das MDM-Viertel ein höchst urbaner Stadtteil, der heute städtebaulich attraktiver ist denn je. Seine geometrische Komposition beruht im Wesentlichen auf der zerstörten Stadt: Die Stanisław-Achse, eine sternförmige Anlage aus dem 18. Jahrhundert, wurde weitgehend übernommen, die Marszałkowska aber massiv verbreitert und ein neuer städtischer Platz, der Plac Konstytucji eingeführt. Die Fassaden sind klar gegliedert und betonen mit ihrer Gestaltung die räumliche Situation. Ihr klassizistisch anmutendes Vokabular ist präzise angewandt: Arkaden und Kolonnaden, Sockelgeschosse mit dazugehörendem Mezzanin oder darüberliegender Beletage kombiniert, einfach gefasste Fenster als Teil einer Kolossalordnung und ausgeprägte, oft über mehrere →

rola Marxa w Berlinie Wschodnim, jest dzielnicą na wskroś wielkomiejską. Obecnie jeszcze bardziej atrakcyjną niż wtedy, gdy powstawała. Jej kompozycja geometryczna nawiązuje do głównych cech zniszczonego miasta (projekt przestrzenny w dużym stopniu oparto na osi stanisławowskiej – założeniu urbanistycznym z XVIII wieku w kształcie gwiazdy). Jednakże Marszałkowska została znacznie poszerzona, stworzono też nowy miejski plac – plac Konstytucji. Fasady budynków są klarownie podzielone i poprzez swój wyraz podkreślają przestrzenny charakter tego miejsca. Klasycystyczny repertuar zastosowanych środków jest precyzyjnie dobrany: arkady, rzędy kolumn, cokoły, partery wraz z półpiętrem lub też piano nobile, regularny układ okien jako część ogólnego porządku, attyki. Także ogromne kandelabry i bogato zdobiona nawierzchnia placu tworzą elegancką, śródmiejską dzielnicę.

Na Zachodzie poświęcono realizmowi socjalistycznemu dużo mniej uwagi. Krytyka ruchu modernistycznego, funkcjonalnego miasta oraz Karty Ateńskiej przebiegała również w obrębie samej CIAM, co doprowadziło do powstania Teamu X. Niestety obu tych kierunków nie udało się do siebie zbliżyć. Realizm socjalistyczny zbyt silnie związany był z doktryną i propagandą. Z obecnego punktu widzenia był to błąd. Zalety urbanistyczne MDM-u są do dziś widoczne, a powstałe 10 lat później, w innych realiach politycznych, modernistyczne osiedle Za Żelazną Bramą posiada braki w kształtowaniu przestrzeni urbanistycznej. Zespół składający się z 19 wieżowców sięgających 50 metrów ma podmiejski charakter, bez jakiegokolwiek związku przestrzennego z otaczającym go śródmieściem. →

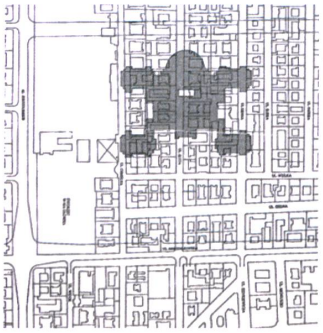

Überlagerung der Vorkriegsbebauung mit dem Kulturpalast. Die freie Fläche links war das Bahnareal. | *Rzut PKiN nałożony na przedwojenną siatkę ulic. Pusty obszar po lewej stronie to teren dawnego dworca kolejowego.*

Das Projekt ergänzt die Abfolge von Platzräumen entlang der Marszałkowska mit einem weiteren präzis definierten Platz. | *Projekt nowego placu przy zbiegu z Alejami Jerozolimskimi uzupełnia ciąg placów wzdłuż ulicy Marszałkowskiej.*

Das neue Quartier führt das Stadtgewebe an den Kulturpalast heran und verdichtet es. | *Nowa dzielnica włącza Pałac Kultury w swoją strukturę.*

→ Geschosse reichende Attikas. Auch grosse Kandelaber und reich gestaltete Platzbeläge machten den neuen Stadtteil zu einem eleganten innerstädtischen Quartier.

Im Westen wurde dem Sozialistischen Realismus wenig Beachtung geschenkt. Auch wenn die Kritik an der Moderne, der funktionalistischen Stadt und der Charta von Athen auch innerhalb der CIAM immer lauter wurde und schliesslich zu deren Auflösung durch das Team X führte – in Verbindung zueinander hat man die beiden Bewegungen nie gebracht. Zu sehr schien das Doktrinäre, Propagandistische am Sozialistischen Realismus zu haften. Aus heutiger Sicht war das ein Fehler. Die urbanen Qualitäten des MDM-Viertels sind heute offensichtlich, während die gut zehn Jahre später unter neuen politischen Verhältnissen entstandene, nun wieder für ‹modern› gehaltene Siedlung ‹Hinter dem Eisernen Tor› die räumlich-urbanen Mängel eklatant aufzeigt. Mit ihren 19 nahezu 50 Meter hohen Scheibenhochhäusern bleibt sie, trotz hoher Dichte und zentraler Lage, eine suburbane Siedlung ohne jeden räumlichen Bezug zur umliegenden Innenstadt.

Gemeinsames städtebauliches Konzept der ZHAW

Der Vorschlag ‹Warschau Mitte› schliesst eine Lücke im Stadtkörper, die so gross ist wie die Berner Altstadt. Die Boulevards Aleje Jerozolimskie und Ulica Marszałkowska werden vervollständigt und von eleganten Fassaden gesäumt. Der Hauptbahnhof erhält eine angemessene urbane Umgebung, und auf dem heute 600 Meter langen und 200 Meter breiten Plac Defilad entsteht ein neuer Stadtteil mit attraktiven städtischen Räumen. Die grosse Herausforderung war, mit dem räumlich isolierten Kulturpalast angemessen umzugehen, ihn ins Gefüge der Warschauer Innenstadt einzubinden.

→ ***Wspólna koncepcja urbanistyczna***

Propozycja rozwiązań w ramach projektu „Warszawa Śródmieście" obejmuje obszar wielkości starego miasta w Bernie. Piesze pasaże przy Alejach Jerozolimskich i ulicy Marszałkowskiej zostaną dopełnione i otoczone eleganckimi fasadami. Dworzec Warszawa Centralna otrzyma odpowiednie, wielkomiejskie otoczenie, a na placu Defilad, który jest długi na 600 i szeroki na 200 metrów, powstanie dzielnica z atrakcyjną przestrzenią publiczną. Dużym wyzwaniem było odpowiednie zintegrowanie Pałacu Kultury i Nauki ze strukturą śródmieścia. Jako twór sam w sobie jest on bowiem odizolowany przestrzennie od otoczenia.

Dziewiętnastowieczny układ ulic okazał się dla naszego planowania dosyć szybko mało przydatny. Za bardzo bowiem zmieniło się bezpośrednie sąsiedztwo Pałacu w ostatnich siedemdziesięciu latach. Przede wszystkim jednak sam Pałac Kultury ze swoimi niewyobrażalnymi rozmiarami i zabudowanymi skrzydłami uniemożliwił nam powrót do zniszczonej struktury miasta. Paradoksalnie jego forma stała się głównym czynnikiem, który wpłynął na kompozycję przestrzenną nowego założenia.

Współzawodnictwo pomiędzy dziewięcioma zespołami studentów przyczyniło się do nakreślenia głównej koncepcji zabudowy. Zdecydowaliśmy, że nowa dzielnica będzie miała prostokątną siatkę, która powstanie z przeplatających się nawzajem placów i ulic. Świadomie zrezygnowaliśmy z nieprzerwanie ciągnących się osi. Przed główną (wschodnią) fasadą Pałacu Kultury i Nauki powstanie duży, zamknięty plac miejski. W zachodniej części półokrągła Sala Kongresowa powinna zostać dopełniona przestrzennie. Dodatkowo plan zakłada, że poprzez dopełnienie skrzydeł Pałacu i nadanie im formy dziedzińców zostanie on lepiej zintegrowany z tkanką miejską. Ważne było rów-

Schnell wurde klar, dass die Geometrie und der Strassenverlauf des einstigen Stadtteils aus dem 19. Jahrhundert für unsere Planung kaum behilflich sein konnten. Zu sehr hatte sich in den letzten siebzig Jahren die unmittelbare Nachbarschaft verändert: Die Ulica Marszałkowska wurde massiv verbreitert und im Westen des Geländes eine neue Strasse eingeführt. Vor allem aber war es der Kulturpalast selbst, mit seinen unglaublichen Dimensionen und den ausladenden Flügelbauten, der es uns verunmöglichte, auf die Geometrie der zerstörten Stadt zurückzukommen. Im Gegenteil: Mit seiner Dominanz und seiner Geometrie prägt der Palast die räumliche Komposition des angedachten neuen Stadtgevierts.

Ein Wettbewerb unter neun Studententeams für einen Masterplan brachte wichtige Entscheidungen: Das neue Viertel soll ein orthogonales Ordnungssystem erhalten und aus einer Raumfolge von Strassen und Plätzen bestehen; durchgehende Strassenachsen gibt es hingegen nicht. Vor der Hauptfassade des Kulturpalastes im Osten soll ein grosser geschlossener Stadtplatz entstehen. Ein räumlicher Abschluss soll den im Westen gelegenen halbrunden Kongresssaal fassen. Zudem sieht der Masterplan vor, mit Anbauten und Hofbildungen die Flügelbauten und damit den Kulturpalast selbst mit dem neuen Stadtkörper zu verknüpfen. Wichtig war uns, die Ulica Marszałkowska im Bereich der Kreuzung mit den Aleje Jerozolimskie auszuweiten, sodass an der Kreuzung der beiden grossen Boulevards ein offener länglicher Platz entsteht. Er schafft zum dahinterliegenden Kulturpalast und zum Pavillon der Sparkasse PKO, der auf der gegenüberliegenden Strassenseite ebenfalls an der Kreuzung steht.

Einzelne Häuser

Gruppen von Studierenden entwickelten Teilprojekte weiter und koordinierten sie wöchentlich im Plenum am grossen Modell. Hier wurden gestalterische Spielregeln formuliert, differenzierte Gebäudehöhen diskutiert, Nutzungen ausgehandelt und Arkadensysteme, Fassadengliederungen und Hofdurchquerungen bestimmt. Die generelle Traufhöhe war mit dreissig Metern vorgeschrieben; eine Höhe, die in etwa der südlichen Strassenfassade der Aleje Jerozolimskie und den Flügelbauten des Kulturpalastes entspricht. Abweichungen waren möglich, sie mussten allerdings städtebaulich begründet sein. Später führten wir einen zweiten Gebäudehorizont ein, der den mittelhohen Ecktürmen des Kulturpalastes entspricht.

Die Nutzungen der einzelnen Gebäude sind vergleichbar mit denen gut erschlossener Zentren anderer Grossstädte: Restaurants, Kinos, Hotels, Warenhäuser, eine Post und eine Kunstschule. Ausserdem definierten wir Nutzungen, die direkt mit dem Ort verknüpft sind, etwa eine mehrgeschossige Halle für den unterirdischen S-Bahnhof oder neue Verbindungen zu den U-Bahnstationen. Einige Nutzungen beziehen sich direkt auf das Angebot im Kulturpalast: eine Erweiterung des Hallenbads mit zusätzlichen Becken und Sprungturm, eine Werkstatt für das Theater oder eine Erweiterung des Technikmuseums. Im geplanten Quartier sind in den obersten Geschossen der Neubauten Wohnungen vorgesehen; auch an eine Kinderkrippe und Kindergärten wurde in der Planung gedacht.

Im Vordergrund aber standen immer wieder Fragen zum städtischen Raum: die Beziehungen der Räume zueinander, ihre Form und ihre Gestalt, ihr Charakter, ihre Intimität oder Öffentlichkeit. Wir diskutierten die Bedeutung der Fassaden, ihre Materialität, ihre Gliederung, die Ordnung und deren Variationen – alles Themen, mit denen wir uns auch unabhängig vom Projekt für Warschaus Mitte wieder vermehrt beschäftigen sollten. ●

nież takie poszerzenie ulicy Marszałkowskiej w okolicy ronda Dmowskiego, by powstał tam otwarty, podłużny plac, który zapewni powiązanie przestrzenne między Pałacem Kultury a tętniącym życiem placem przed Rotundą.

Pojedyncze budynki

Poszczególne grupy nieustannie rozwijały projekt. Relację z poczynionych postępów zdawały raz w tygodniu podczas wspólnych dyskusji przy modelu. To właśnie tu sformułowano ogólne ramy projektowe, spierano się o różne wysokości budynków i ich funkcje, tworzono rzędy arkad, podziały fasad i połączenia między dziedzińcami. Ostatecznie ustalono wysokość obiektów na 30 metrów, która odpowiada wysokości pierzei po południowej stronie Alej Jerozolimskich oraz wysokości skrzydeł Pałacu Kultury i Nauki. Odstępstwa były możliwe, musiały być jednak odpowiednio urbanistycznie uargumentowane. Później wprowadziliśmy dodatkową linię zabudowy, odpowiadającą wysokości średnich narożnych wieżyczek Pałacu.

Funkcje poszczególnych budynków odpowiadają tym, które spotkać można w centrach dużych miast: restauracje, kina, hotele, domy handlowe, poczta, szkoły. Poza tym zdefiniowaliśmy funkcje, które są specyficzne dla tego miejsca, jak hala dworca kolei podmiejskiej. Część rozszerza ofertę Pałacu i Kultury: rozbudowa pływalni o dodatkowe baseny i wieżę do skoków, nowe przestrzenie dla teatru i Muzeum Techniki. W planowanej dzielnicy przewidziane są także mieszkania, które ulokowane zostały na wyższych piętrach nowej zabudowy. Jest też żłobek i przedszkole.

Na pierwszym miejscu stały jednak zagadnienia dotyczące przestrzeni miejskiej. Związki między poszczególnymi przestrzeniami, ich forma, charakter, intymność bądź też otwartość. Dyskutowaliśmy nad wyborem materiałów, znaczeniem fasad oraz ich podziałem, porządkiem i różnymi wariantami. Są to zagadnienia, z którymi jako architekci musimy się często mierzyć. ●

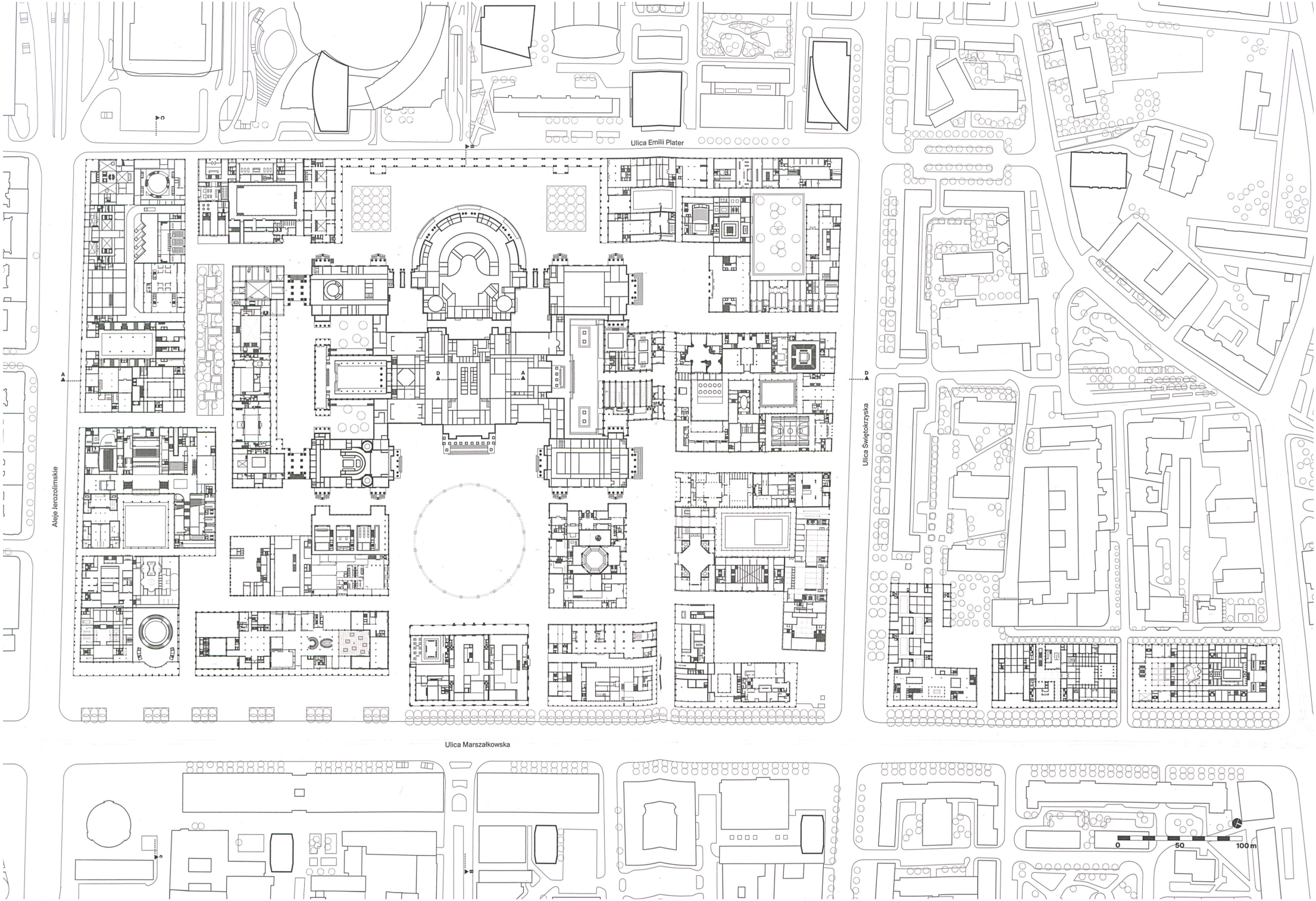
Ulica Emilii Plater
Aleje Jerozolimskie
Ulica Świętokrzyska
Ulica Marszałkowska
0
50
100 m